

ADELE PARKS

ŽIVOT TĚ DRUHÉ

ADELE PARKS

ŽIVOT TĚ DRUHÉ

2013

Copyright © 2003 by Adele Parks
Translation © 2013 by Jitka Šišáková
Cover design © 2013 by DOMINO

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronická přenášena či šířena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu THE OTHER WOMAN'S SHOES,
vydaného nakladatelstvím Headline, Londýn 2012,

přeložila Jitka Šišáková

Odpovědná redaktorka: Karin Lednická

Jazyková redaktorka: Lenka Vymazalová

Korektura: Hedvika Schiesselová

Sazba písmem Nebraska: Dušan Žárský

Ilustrace obálky: Denisa Jánková

Grafická úprava obálky: Rajka Marišinská

Vydání druhé, v elektronické verzi první

Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v listopadu 2013

ISBN 978-80-7303-919-6

Předlouhé milostné psaní

Jimovi

Naděje umírá poslední.

(Staré rčení)

září

Potkat Martu odpoledne na stanici metra Earl's Court byla vzácnost. Metrem vůbec jezdila zřídka, protože s dětmi to nebyla žádná legrace. Zdaleka ne všechny stanice měly výtah a tahat desetiměsíční Maisii a dvouapůlročního Mathewa po eskalátorech (na dvojkočáru ověšeném taškami s panenkami, dětskými knížkami, pláštěnkami a spoustou dalších pitomin), nebo dokonce po schodech, byl pro Martu očištec. Bez dětí z domu prakticky nevycházela, a tak jezdila po Londýně většinou autem. Ale dnes si hovělo na pravidelné prohlídce v servisu.

Zatracené auto, to se má.

Marta se kradmo rozhlédla, jestli to náhodou neřekla nahlas. Ale nikdo si jí nevšímal, takže asi ne.

Ne snad že by si stěžovala, že jí Michael moc nepomáhá, ale spíš... No dobře, nepřetrhne se.

Děti tentokrát hlídala její matka a Marta si to trošku vyčítala. Poslední dobou si pořád něco vyčítala. Byla unavená, ustaraná a nevyspalá a samou otupělostí už si to ani neuvědomovala. Zvykla si na ten tísnivý tlak kolem žaludku, který jí neustále připomínal, co všechno i při nejlepší vůli a přes všechnu úpornou snahu zapomněla, nestihla nebo pokazila.

Marta ji nerada obtěžovala, zvláště když šlo jen o návštěvu kadeřníka. A třebaže ji maminka ujišťovala, že vnoučata pohlídá moc ráda, Marta si kvůli tomu stejně připadala jako hrozný sobec. Jezdila už pět let až do Knightsbridge ke svému báječnému Stephenovi do kadeřnictví Toni and Guy's a obvykle brávala děti s sebou, což byl sám o sobě nápor na nervy, protože řvaly buď na střídačku, nebo obě naráz a příjemný zážitek ze stříhání vzal vždycky rychle zaspě. I tentokrát Marta zvažovala, že je vezme s sebou, ale místo metrem by jeli taxíkem. Jenže si uvědomila, že by musela do taxíku nejdřív nacpat dvě dětské sedačky, což netrpělivé taxikáře vždycky vytáčelo. A co se sedačkami v kadeřnictví? Kam by je dala? Vždyť by všude zavazely.

Marta nesnášela pocit, že někde někomu působí svou přítomností byt' sebemenší obtíže nebo nedejbože dokonce překáží. Potřebovala všude hladce zapadnout, splynout s prostředím a nejlépe ani nebýt vidět. Proto také poměrně nerada jezdila taxíkem, protože i to jí připadalo zbytečně výstřední, což neměla v povaze. Nic jí nebylo cizejší, než potřeba poutat na sebe pozornost. Snad jedině že si občas dovolila růžovou sponku do vlasů, ale jinak nic okázalého.

A tak si nevěděla rady. Naštěstí to za ni vyřešila maminka, která prostě přijela, v jedné ruce pugét nafukovacích balonků a v druhé tašku nezdravých cukrátek a přeslazených pitíček.

Marta přejela prstem přes růžek nažehleného límečku a ještě jednou ho pečlivě uhladila. Naposledy pohlédla na svůj odraz v naleštěném pochromovaném automatu na sušenky, který sváděl cestující ve stanici k hříchu, a sčíslna si z ramen několik neposlušných vlasů, které zabloudily mimo hlavní proud. Střih byl dokonale symetrický. Marta chodila k holiči každý první pátek v měsíci ve čtvrt na tři odpoledne a jen nejbystřejší pozorovatel by si všiml, že se právě nechala ostříhat. Vlasy byly totiž jen o špetičku kratší a uhlazenější. Marta z toho měla radost už proto, že se rozdíl skoro nedal poznat.

Martin účes byl totiž stejný jako celá Marta – upravený, elegantní a dokonale ukázněný. Základem byla hnědá barva se sotva znatelným prosvětlením tón v tónu. Marta opovrhovala všelijakými módními rozcuchy, stejně jako příliš rafinovanými výčesy a umělými loknami. Vyhovoval jí rovný sestřih, který se snadno udržoval. Bylo jí upřímně líto žen, které si stěžovaly, že některý den je vlasy „prostě neposlouchají“. To pomyšlení, že by vstala a na hlavě jí trčely přeleželé prameny chaoticky do stran! Nebo že by měla účes, který zničehonic zplihne, když se to zrovna nehodí! Anebo nepoddajnou hřívu, která se ježí, právě když se od ní naopak očekává, že se poslušně připlácne k hlavě! Marta se zhluboka nadechla a zaplašila ty hrůzné představy.

Měla na sobě dlouhý béžový plášť z čisté střižní vlny, přepásaný páskem, který zdůrazňoval její štíhlý pas. Nešlo o nijak zvlášť módní střih, spíše o vytríbenou, dobře padnoucí klasiku. Na nohou měla jemné punčocháče v tělové barvě (punčochy s podvazky jí připadaly směšné a samodržící punčochy jí nedržely), pod pláštěm pak světle modrou halenku a na ruku nic než snubní a zásnubní prsten (zdobený kytičkou z drobných brilliantů). Jiné šperky nenosila, vystačila si pouze s elegantními luxusními hodinkami. Ženám se na Martě líbila hlavně pěstěná pleť, vlasy a nehty a považovaly ji za velmi atraktivní, zatímco muži spíš oceňovali její inteligenci (ti emancipovaní) anebo kulinářské umění (vyznavači tradičních hodnot). Nejvíce se líbila těm, koho na základní škole vzrušovaly učitelky anebo mladičká princezna Diana. Těm připadala mimořádně rajcovní.

Zato Marta měla pocit, že na refýži Earl's Court asi všem připadá mimořádně rajcovní kdokoli kromě ní. A tak se raději zase upřeně zadívala na prodejní automat.

Bylo kolem čtvrté a mládež se valila ze škol. Martě se zdálo šílené, že všichni na sebe navzájem lascivně civí, a přitom jsou to vlastně ještě děti. Snažila se předstírat, že si toho nevšímá,

a netvářit se přísně. Ale holky tak mezi dvanácti a šestnácti lety (nedokázala to odhadnout, ale to v dnešní době nikdo) zcela otevřeně flirtovaly se stejně starými kluky! Marta se ani nenaděje, a Mathew bude ve stejném věku jako oni! Při tom pomýšlení se jí zase sevřel žaludek. Bylo září, školačky už dávno měly nosit teplejší bundy a brzy budou všechny potřebovat kapesník, protože zatím byly všechny do jedné v kratičkých minisukních.

Marta si (spolu s přítomnými nadrženými kluky) nemohla pomoci, aby nezírala zejména na jednu z nich, která stála o pár metrů dál a ostentativně žvýkala. Opírala se o ceduli s reklamou na nejnovější filmový trhák. Martě nemohlo ujít, že i ta holka vypadá jako z trháku, což bylo ostatně typické pro spoustu mladých a hezkých slečen, nejspíš proto, že trávily spoustu času sněním, že se k filmu opravdu dostanou, a tak se naučily provádět efektní pohyby, aby zapůsobily na diváky. Marta si na to z puberty ještě dobře vzpomínala. Ta holčina měla přes boky ležérně uvázaný svetr a pod tím košili zapnutou na jeden knoflík, aby to vypadalo, že se chvatně oblékala za okolností, jež si mohl lačný divák jen domýšlet. Marta dobře věděla, kolik úsilí musela vynaložit a kolikrát si ten svetr a ty knoflíčky upravovala, než dosáhla kýženého výsledku.

Spolu s partičkou hlučných a neposedných výrostků Marta sledovala, jak dotyčná strčila do pusy ukazováček, zašátrala, nahmátla žvýkačku, povytáhla ji a napnula jako růžovou pupeční šňůru mezi ústy a prstem. Několikrát ji kolem ukazováčku obtočila, pak ji pustila a nechala skočit zpátky do úst. Působilo to jako nadmíru koketní a přitom zdánlivě nevinné gesto, nicméně Martu stejně znervóznilo. Jako by jí něco připomnělo – ale zaboha si nemohla vzpomenout nebo uvědomit co. Od hlučné skupinky se oddělil nejvyšší výrostek, popošel holčině na pár kroků vstříc a odvážně ji oslovil. Hltal ji přítomným pohledem. Na dálku z něj čišela touha osahat kaž-

dičkový centimetr jejího těla. Martě se sevřela hrud' palčivou závistí a mimoděk zvedla ruku, jako by ji chtěla setřást. Takhle závidět, že se nestydí!

Vysoký kluk ještě nedokázal vysvětlit svoji touhu a nejspíš to ještě pár let nesvede, a tak si v nesmělém hovoru jeden druhého jen tak oťukávali a rychle stočili téma k nějaké kapele, jak Marta vyrozuměla. Bylo nesmírně zvláštní, jakou nevinnost a platonickou touhu v sobě ta bezuzdně dráždivá scéna měla. Marta jim přestala závidět a spíš se jí zastesklo. Slečna si všimla, že na ně Marta kouká, a zle se na ni ušklíbla, jak si to může dovolit jen dítě. Marta zrudla a odvrátila zrak. Díkybohu mezitím přijelo metro. Marta si v duchu spílala, protože stesk je ještě horší než závist.

2

Eliza se rozhlédla po Gregově bytě. Byl tam bordel jak v tanku. Lepší výraz nenašla a nemohlo to zachránit ani sebevíc ležérních batikovaných přehozů a svíček romanticky zasazených v prázdných láhvích od vína. Vlastně to naopak ještě zhoršovaly.

Bylo jí třicet. Třicet, nikoli dvacet. Měla v sobě už skoro celou láhev červeného a číslovka třicet jí plula nazdařbůh hlavou a narážela o břehy zmožených mozkových buněk. Třicet. Bzikalo to jak dotěrná moucha, která se nenechá odehnat. Třicet. To už bylo tak blízko čtyřiceti, že ji to až lekalo. Pomalu přeložila krabici od pizzy vpůli a dávala pozor, aby na koberec nevysypala zbytek oliv a ohryzané tvrdé kraje. Ve třiceti už by si měla pamatovat, že až si bude příště objednávat pizzu Fiorentinu, musí říct: „Bez oliv.“ Jenže ve třiceti by snad už přece vůbec neměla v pátek večeřet pizzu z papírové krabice! No ne?

Rozhodně NE!

V pátek večer by měla chodit na večeře k přátelům, nebo dokonce pořádat večeře pro přátele u sebe doma. Mělo by se sejít takových šest až osm lidí a vedly by se hovory na příslušné intelektuální úrovni. Debatovalo by se o aktuálních tématech

a inteligentně by se vtipkovalo. Jako u Marty. Eliza by na sobě měla hedvábné dlouhé šaty od Amandy Wakeley, a ne džíny z Warehouseu – ale tyhle jsou teda vážně pohodlné. A měla by jezdit někam do tropů a ležet na pláži nebo v sauně na horské chatě v nějakém proslulém horském středisku anebo aspoň chodit na kurzy salsy. Bože, kamkoli, hlavně nesesedět v téhle díře.

Eliza se odvážila zabrousit pohledem ke Gregovi. Kouřil trávu. Trávu! Kristepane na nebesích! I v tomhle je sto let za opicemi. Trávu už dneska kouří leda študáci (co se ještě na nic lepšího nezmůžou) nebo dědkové v důchodu (když vzpomínají na mladá léta, kdy se na nic lepšího nezmohli). Eliza Grega za jeho studentských let ještě neznala. Potkali se teprve před čtyřmi lety, a to už mu bylo dávno třicet. A stejně se choval jako puberták.

Ze začátku se jí líbilo, že Greg má víc zaměstnání, a strašně ji štvalo, že se tomu její otec smál a prohlásil: „No jistě, nejspíš je příliš líný anebo neschopný, než aby si našel jedno pořádné.“

Greg hraje v kapele a má talent, to je jisté.

Jen ho ještě nikdo neobjevil. To je bohužel taky jisté.

Nejhorší na tom je, že mu to snad ani nevadí. Eliza jakožto střihačka videoklipů v nahrávacím studiu (no dobře, zatím jen asistentka střihače – taky se totiž vypracovávala poměrně pomalu) měla určitý vliv, aby mu dokázala pomoci (nebo spíš aby ho mohla představit těm, co sami možná nějaký vliv mají). Ale kdykoli se o tom zmínila, Greg jen pokrčil rameny, zasmál se a řekl jí, že je moc roztomilá.

Kupodivu ho docela bavila práce, kterou se živil přes den. Prodával na Apple Market v Covent Garden klobouky. Modistka, která je vyráběla, ho platila hotově, takže mu nikdy nechyběly „penízečky“ na pivo v místní hospodě, a dokonce z toho mála financoval i svoje koncertíky, které se odehrávaly tamtéž.

„Penízečky,“ pohrdlivě vyslovila mazlivé slovo, jímž Greg popisoval svůj výdělek, a klesla na mysli ještě hloub.

Už je příliš stará na to, aby měla kluka, který používá stejnou terminologii jako její synovec. A to Mathewovi nejsou ještě ani tři.

Stará. Jak to slovo nesnáší. Co to znamená, být už na něco příliš stará? Eliza se cítila pořád jako mladá holka. Prožila si rebelská léta se vším, co k nim patřilo – pařila a bouřila se proti všemu. Strašně pila, málo jedla, zkusila i drogy, tancovala s transvestity, všelijak si barvila vlasy, nechala si propíchnout nos a potetovat ruce, a dokonce se neváhala svléknout na veřejnosti (ale to jen jednou při ragby a policista měl pro její recesi naštěstí pochopení; asi už to znal). Protrpěla si průjmy v Indii, jedla čerstvé ryby na thajských plážích, nějakou dobu prožila na malém hausbótu v Camdenu a toulala se také po plážích v Kalifornii. Popíjela saké s japonskými byznysmeny a jindy zase vodku s partou podezřelých Rusů, kteří se chvástali, že jsou mafiáni. V Londýně vypila litry ginu s tonikem. A teprve v posledních několika měsících začínala uvažovat o tom, jestli jí ty věčné večírky za tu příšernou kocovinu stojí.

Dřív byla všude první a udávala tempo. A teď ji sužovaly pochybnosti, jestli to není zpozdilé.

Nevypadala na svůj věk. Stejně jako spousta Londýňanů vypadala neurčitě, něco mezi osmnácti a čtyřiceti. V Londýně vám je jen tolik, kolik si sami připustíte, ale Eliza cítila, že to může být velice ošidné. Měřila metr sedmdesát a byla hubená jak lunt. Od svých deseti let čekala, kdy jí konečně narostou prsa, ale teď, po dvaceti letech čekání, si musela přiznat, že přiděl ňader původně plánovaný pro Elizu Evergreenovou vyfasoval zřejmě někdo jiný. A třebaže ji štvalo, že muži se tradičně dělí na hornáky a dolňáky podle toho, jestli mají na ženách raději prsa, nebo nohy („Stehýnko, nebo křídýlko?“), byla vděčná, že má dlouhé a hezky vypracované nohy, které

jako by jí končily až někde u uší. Pravidelným cvičením si udržovala pěkně tvarovaná lýtka a ploché břicho a vedla válku proti povislým pažím.

Místo účesu měla rozčuchané vrabčí hnízdo. Její vlasy si dělaly, co chtěly, bez ohledu na to, jak ji kadeřnice ostříhala. Eliza byla původně bruneta, ale to už si pamatovala jen její maminka. Sama Eliza si na to ani nevzpomínala, protože si barvila vlasy stejně často, jako si jiné holky lakovaly nehty. Vyzkoušela tiziánovou, zrzavou, medově zlatou, blond, havraní černou, kaštanově hnědou, červenofialovou i stříbřitě plavou. Těžko říct, která jí slušela nejvíc. Jí totiž slušelo všechno. Měla velké hnědé oči a drobnou tváříčku víly. S oblibou nosila oblečení značky Kookai, Roxy, Diesel a Miss Sixty a patřila k těm nemnoha vyvoleným, co v těch střelených módních hadřících vypadaly stejně dobře jako modelky z reklamy.

Eliza byla prostě kočka.

Dvakrát se jí kdysi v osmdesátých letech stalo, že lelkovala s cigaretou před obchodem s lihovinami a oslovil ji někdo z agentury, jestli by nechtěla zkusit modeling. Což dokazuje, že takové věci se opravdu stávají.

„Si děláte srandu?“ odbyla ho, sebrala školní brašnu a odkráčela do školy pro další významění.

Byla to totiž navíc velmi chytrá kočička.

Působila jako rodilá Londýňanka. Měla hubené, kostnaté údy jako Londýňanka, vysoké lícní kosti jako Londýňanka, oblékala se jako Londýňanka a dokonale se orientovala na moderní hudební scéně. Ale pravá Londýňanka ve skutečnosti nebyla. Pocházela z malého města v Midlands – ovšem radši by snědla vlastní čepici, než by to dobrovolně přiznala. Celou svou duší byla Londýňanka – sebevědomá, nezávislá, svérázná a někdy i krapet sobecká, když to nešlo jinak. Jediné, čím se od rodilých Londýňanů lišila, bylo, že nepřestávala cítit posvátný úžas tváří v tvář majestátnímu Westminsterskému paláci, Big Benu a přilehlému Westminsterskému mostu.

Nemohla pochopit, že někdo přes most jen tak přeběhne, hlavu sklopenou dolů a s kufříkem nebo notebookem přitisknutým k hrudi, jako by to byl štít, který ho ochrání před vlezlou zimou a lokty nepozorných kolemjdoucích.

Ale Eliza žádný kufřík neměla.

Nikdy nemohla zapomenout, s jakým rozechvěním do Londýna v osmnácti letech přijela. Šla tehdy studovat na Saint Martin. Brzy se jejím nejoblíbenějším místem stal Covent Garden. Vůně aromatických olejíčků se tu mísila s coleslawem a bramborami pečenými ve slupce a ta směsice jí připadala úplně omamná. Stánky, kde se prodávaly levisky z druhé ruky nebo kde vám kartářka předpověděla za pět liber osud, jí připadaly jako ztělesnění rozkošného a navýsost tvořivého mišmaše, jaký z rodného města neznala. A teď si vyčítala, že vůbec Gregovi pomáhala se na Apple Marketu upíchnout. Covent Garden se měnil. Anebo se možná neměnil, a v tom byla ta potíže. Elize už dávno nepřipadal jako nejúžasnější místo na zemi, naopak jí zaváněl bezútěšnou vetešárnou. Nad tím, co se v obchůdcích prodává, zůstával Elize rozum stát. Kdo takové tretky může kupovat? Kdo by je chtěl mít doma? A kam se poděla maličká bistra, kde si člověk mohl dát vynikající jablečný závin a lahodný nugát? Teď byly všude jen řetězce s jednotvárnou pizzou.

Greg Covent Garden miloval. Měl rád pohodu, měl rád lidi a klidně si s nimi povykládal o spirituálním náboji amethystových krystalů a o jiných nesmyslech a přitom si jaksimochodem vydělal na pivo, kuřivo a batikované přehozy. Nepotřeboval, aby mu zaměstnavatel platil drobné výdaje, zdravotní péči nebo drahá pera Mont Blanc. Zatímco Elizu úplně šířalo, jaké to asi je žít ve společnosti lidí, kteří si stýskají, že nemohou najít dostatečně kvalitní čistírnu.

Povzdychla si a snažila se rozptýlit ten věčný pocit nespokojenosti, vyhnat z plic ten zatuchlý vzduch. Nespokojenost se v ní pomaloučku, plíživě městnala, houstla a hrozila vý-

buchem. Ten výbuch mohl všechno roztrhat. A roztrhnout od sebe i je dva.

Snažila se rozpomenout, kdy přesně začala na Gregovi vidět jeho chyby. Kdy v jeho blankytně modrých očích, které sváděly k hříchu, začala místo smyslnosti vidět spíš lenost. Dřív jí jeho bohorovný přístup k životu imponoval. Zbožňovala chvíle, kdy spolu čmárávali po zdi v koupelně texty k jeho písním. A teď po něm chtěla, aby s ní radši vysedával nad paletami odstínů, kterými chtěla vymalovat byt. Doslova prahla po tom, aby někdy prohodil něco o golfu nebo o penzijním připojištění, nebo dokonce – a to nejvíc – o svatbě. Puberta už ji přestala bavit.

Ale sexy tedy je, to zase ne, že ne.

Strašně sexy. Má pružné boky a plné rty. A třebaže jí vadilo, že jí jako neandrtálec rukama a že nosí martensky a dlouhé kabáty ze sekáče, jako by mu pořád bylo devatenáct – a že si zhruba stejně jako tehdy i vydělává –, byla vděčná, že mu z té doby zůstal i jeho chtíč.

Tedy vděčná sice ano, ale už ne k zbláznění.

3

„Jdeš do postele, miláčku?“ Michael se sice usmíval, ale bylo na něm vidět, že je naprosto vyřízený. Prozrazovaly to drobné vrásky v koutcích úst. Když byl unavený, slévaly se jedna v druhou jako potůčky v řeku. Martu zaplavila lítost a zlost současně. To se stává jedině lidem, kteří žijí léta v bezproblémovém, pevném a šťastném vztahu. Ve vztahu, který je možná až trochu příliš... vyvětralý, blesklo Martě hlavou, ale ihned to nevhodné slovo zaplašila a nahradila je výrazem „bezpečný přístav“. Opravdu jí bylo Michaela líto, že je tak unavený, protože pracoval skutečně usilovně. Jinak to ve vlajkové lodi světového průmyslu ani nešlo. Marta věděla, že zastává velmi vysokou pozici ve společnosti Esso, jen si nebyla úplně jistá jakou. Jenže dnes byl pátek. A páteční večer se vždycky věnovali sexu. Ano, i po těch deseti letech se každý pátek milovali. Michael s tím snad byl stále srozuměný.

A snad ho taky chtěl, ne?

Jako by jí četl myšlenky, zarazil se ve dveřích a dodal: „Oběma by nám prospělo jít si lehnout dřív.“ Usmál se, tentokrát upřímně a mile, a Martino tělo na to podvědomě zareagovalo. Na jednu stranu se jí soucitně stáhl žaludek, jak je

Michael soustavně utahaný, na druhou stranu pocítila, jak se jí v klíně rozlévá příjemné teplo, a to signalizovalo, že pro jeho elán a nadšení má víc než jen pochopení. Koneckonců si ho právě proto vzala.

Nicméně se na něj přece jen trochu zlobila. Byl tak zničený, že za celý večer ani nepromluvil. Ale unavená byla i ona – děti jí tentokrát dávaly obzvlášť zabrat, byly ukňourané a mimořádně protivné. Přesto se Marta vybičovala a u rodinné večeře snaživě švitořila (prakticky bez ustání). A protože se teď na něj trochu zlobila, tak jen na půl úst odtušila: „Ano, dočtu si kapitolu a přijdu.“

Jen se za Michaelem zavřely dveře, zalitovala, že reagovala tak odměřeně. Chová se nemožně. Opravdu by mu měla být vděčnější.

Prakticky denně si Marta nábožně odříkávala seznam položek, za něž by měla osudu děkovat. Léčila si tím komplexy svého středostavovského původu. Jako dítě bývala vděčná, že se nenarodila v Africe (je tam hlad) nebo jako pes (pes nedojde spasení), jako stařena (počurávala by se) či v rodině Johnsonových na druhém konci ulice (neměla by ani pořádné kolo). V dospělosti se Marta víc soustředila na to, co v životě má (bylo toho hodně), než na to, co jí schází (v podstatě nic).

Příkladně dnes byl báječný den. Od maminky bylo moc milé, že pohlídala děti. Marta se snažila nemyslet na pestrobarevné obaly od bonbonů, které zahlédla v koši, a raději si připomněla, jak má úhledně zastřižené vlasy. Frustrující informací z autoservisu, že Range Rover musí zůstat v opravě déle a nebude hotový dřív než v pondělí, vytěsnila pomyšlením, jaké je to štěstí, že vůbec Range Rovera mají. Vlastnit tak drahý vůz jim snad ani nepřísluší, bliklo jí hlavou. Marta ustavičně myslela na to, že je ve dvaatřiceti letech mnohem bohatší než její rodiče, když odcházeli do penze. Pilně se snažila za své štěstí děkovat Bohu, ale ve skutečnosti ji maličko

znervózňovalo. Vlastně to byla další věc, kvůli níž se cítila provinile.

A jaké dary jí dnešek ještě přinesl? Třeba jak ji Mathew radostně vítal, když se vrátila od holiče. Marta vstoupila do dveří a on se k ní rozběhl, rozpřáhl ruce a nadšeně ji objal kolem nohou. Přitiskl se k její sukni a pusinkoval ji na silonky. Ty náruživé, uslintané dětské polibky ji dojaly k slzám. A krásné jí připadalo i to, když vykřikl: „Jéje, mamí, tvoje nožičky píchají!“ Hned si uvědomila, že se musí objednat na depilaci. Jak mohla zapomenout? To jí přece vůbec není podobné, aby chodila takhle zanedbaná.

„S takovým nadšením mě Mathew moc často nevítá,“ pochvalovala si, ale vzápětí se lekla, jestli si to maminka nevyložila špatně, jako že se s babičkou Mathew necítil dobře – tak to Marta určitě nemyslela!

„Zlatíčko, vždyť ty mu skoro nikdy nikam neodcházíš, anebo vždycky jen na chvíli,“ namítla paní Evergreenová.

Marta si nemohla pomoci, ale jako by v jejích slovech zaslechla lehounkou výtku. Snad maminka oceňuje, jak příkladně se Marta o děti stará, a jistě je na ni pyšná, ne? Vždyť i ona byla jí a Elize vzornou matkou.

Jak jen je možné, že všechny ty požehnané dary, jimiž ji osud obdařil, mají v sobě vždycky takovou trochu divnou... anebo snad nepřijemnou... Marta ten pocit nakonec raději zaplašila, než ho stihne zformulovat slovy. Vstala a šla si dolít deci bílého. Nikdy moc nepila. Tvrdý alkohol vůbec (byl na ni moc silný), červené víno také ne (barví zubní sklovinu). Půldruhé skleničky bílého vína jednou za tři dny, to byla Martina míra. Vypít víc by už byla při dětech nezodpovědnost. Dnes si však dovolila o půl skleničky víc; koneckonců byl pátek.

Další požehnání – obě děti už byly v postýlkách a spaly. Dalo by se říci (a to je také dar), že je to s nimi den ode dne snazší. Dnešek představoval jen výjimku. Marta byla po třech deci chardonnay připravena připustit (ale pouze sama sobě,

anebo nanejvýš mamince a několika kamarádkám z místní mateřské komunity), že mít dvě děti rychle za sebou, aby se co nejvíc zkrátilo období s plenami, je teorie sice pěkná, ale v praxi těžší, než si představovala. Nicméně Maisii už přestávaly trápit břišní koliky a poslední čtyři noci spala nepřetržitě od osmi do šesti. Po deseti měsících, kdy k ní Marta vstávala co tři hodiny, to byla neskutečná úleva. Martu bolívala hlava, šije, záda, ale někdy i oči, a dokonce i zuby. A přesto nepovažovala za nejhorší to, že se nevyspí – s tím se koneckonců musí vyrovnat každá matka –, ale nejvíc ji ničil ten věčný brek. Trýžnilo ji, že Maisie trpí bolestí a že jí nemůže nijak pomoci. Noc co noc přihlížela, jak se její dceruška kroučí v křečích a každou chvíli bolestivě skrčí kolínka až k hrudníku. Její kvílení Martě drásalo nervy. Připadala si tak bezmocná a neschopná. Neexistuje horší mučicí nástroj než plačící dítě. Marta nemohla pochopit, jak může v tom žalostném nářku Michael vůbec spát. Často posílala značné částky na konta různých dětí, které potřebovaly naléhavé operace, protézy nebo jen vodu a přístřeší. Toužila každé z těch dětí k sobě přivinout a utišit jejich pláč. Jak vůbec jejich matky dokázaly přežít každý další den?

V porovnání s nimi jí přišlo hloupé, že jinde se tolik nadělá s obyčejným učením na nočník. Přesně jak Michaela ujišťovala, Mathew konečně jednoho dne pochopil, že se má vyčurat do nočníčku (a nikoli do postýlky, na kuchyňskou linku, na koberec v obýváku anebo – a to bylo obzvlášť paměťhodné místo – do Michaelovy boty). Ale že to trvalo. Když bylo Mathewovi dvacet měsíců, už to skoro uměl. Jenže se narodila Maisie, a Mathew jako kdyby zařadil zpátečku. Po dlouhém zdráhání byla Marta nucena uznat to, co jí říkala spousta přítelkyň a příbuzných, které jí neustále vysvětlovaly, že dítě udělá v hygienických návycích často krok zpátky vědomě a je to projev odporu, hněvu nebo terorismu, protože žárlí na nového

sourozence a cítí se jeho příchodem podvedeno, ošáleno a opuštěno.

Vážně.

Z jejich přednášek měla doslova osypky. Popadla ji chuť na ně začít ječet, že prodělala císařský řez (vlastně dva), a ne trepanaci lebky! Místo toho neříkala nic. Občas ji napadalo, kde vlastně svou potlačenou frustraci skladuje.

Protože jí pořád přibývalo.

Marta si problematiku nastudovala a svědomitě si každý den vyhradila čas jen pro sebe a Mathewa, aby to vyměšovací prokletí zlomila. Vyrazili si spolu do zoo, skládali papírové lodičky a pouštěli je po rybníčku, krmili kachny a hráli si v parku. Marta nic nedbala, že hlídání pro Maisii stojí majlant a že se večer sotva udrží na nohou vyčerpáním, protože musela čtyřikrát za noc vstávat.

Ale úsilí se vyplatilo. Mathew se naučil chodit na nočník.

Dalším požehnaným darem na seznamu byla pro Martu rodina, z níž pocházela. Milovala své rodiče, kteří tiše proploovali penzí, nežádali po ní, aby obětovala svůj čas a věnovala ho jim, a byli vždycky vděční, když u nich s dětmi a spoustou tašek zazvonila a strávila s nimi odpoledne. Rodiče se přistěhovali na londýnské předměstí až po odchodu do penze, a to kvůli oběma dcerám, které v Londýně zakotvily. Těšili se, že budou Martě s péčí o děti pomáhat. Ve skrytu duše jim pak bylo líto, že se Marta umanutě snažila všechno zvládnout sama a bez pomoci. Měli pocit, že nefungují ani jako rodiče, ani prarodiče, a přitom člověk nemusel být žádný Einstein, aby si domyslel, že by drobnou výpomoc čas od času ocenila. A kdy se rozhodne založit rodinu Eliza, o tom manželé Evergreenovi raději ani nepřemýšleli.

Tolik radosti jí rodiče působili, tolik! Byli prakticky zdraví (musela to honem zatukat na dřevo!), jen nosili brýle a jednoho z nich sužovala artróza v palci u nohy. Ale jinak byli tak úžasně normální. Martě bývalo líto kamarádek, jejichž rodiče

bojovali s alkoholem, různými neurózami nebo své dcery citově vydírali. Její rodiče byli oproti nim milí a nevtíraví; vlastně po ní nikdy nic nechtěli. Dělalí Martě soustavnou radost.

A její sestra Eliza taky. Sice, pravda, na večírcích pro přátele občas něco nevhodného utrousila (většinou úmyslně, aby šokovala okolí) a nebyla právě dochvilná, neuměla šetřit penězi, neměla zrovna šťastnou ruku při výběru partnera a kolem všeho dělala v životě humbuk, ale přesto vždycky vykouzila na tváři své sestry úsměv. K čemu jinému člověk dostává mladší sestřičku, než aby mu ukázala, že se dá jít životem taky jinak? Marta byla odjakživa přesvědčená, že Elize osud předurčil být mnohem úspěšnější a dokonalejší než ona (a proto ten složitý život). Jistě ne náhodou dostala ona sama jméno Marta (jak rozšafně, úctyhodně, až biblicky to zní) a její sestra jméno Eliza, které evokuje bytost mnohem oduševnělejší, vášnivější a zajímavější. Za to, jakým směrem se ubírají životy dcer, jsou zodpovědní jedině a pouze Evergreenovi. Martu už mnohokrát napadlo, jak by asi vypadal její život, kdyby právě ona dostala jméno Eliza.

A pak tu byl samozřejmě Michael. Michael byl s Martou spjat už tak neodmyslitelně, že ho v záplavách svého štěstí byla schopna málem přehlédnout. A přitom právě on byl tím největším darem, který jí nebesa seslala. Bez Michaela by nebylo Mathewa ani Maisie. Bez Michaelových enormních příjmů by si Marta nemohla dovolit odejít z práce a zůstat doma s dětmi. Jednomyslně se shodli, že to tak bude nejlepší, protože děti potřebují soustavnou péči a nikdo jim ji nemůže poskytnout lépe než ona. A Marta už si na práci na úřadě sotva kdy vzpomněla.

No, někdy ano.

Občas se jí možná zastesklo po tom, jak vždycky ráno s kolegyněmi probíraly televizní program z předchozího večera, a pak taky jak vždycky poslední pátek v měsíci chodívaly na oběd do Pizza Express a hihňaly se tam jako puberťačky.

Taky jí bylo maličko líto, že už si nemůže jít koupit kostýmek v Jigsaw a boty u L. K. Bennetta a tvrdit, že je „potřebuje do práce“. Na druhou stranu jí nijak nescházelo jejich neškodné laškování s kluky z finančního oddělení. A už vůbec se jí nestýskalo po tom, že musela dvakrát denně třičtvrtě hodiny dojíždět, chodit na otravné schůze, přihlížet nekonečným ta-hanicím o to, kdo je za co zodpovědný, a neustále se s kolegy skládat tu někomu na novorozené dítě, tu na něčí jednadva-cetiny a jindy zase na svatební dar, a to mnohdy i pro lidi, které prakticky neznala.

Michaela potkala Marta před deseti lety, nedlouho poté, co promovala a odstěhovala se kvůli prvnímu zaměstnání do Londýna. Jak už to tak v mládí bývá, seznámila je kamarádka při mejdanu v hospodě. Marta si Michaela všimla hned, jak vstoupila do dveří, protože měl na sobě tmavozelené džíny a antracitově šedý přiléhavý pulovr s límečkem. Všichni ostatní muži na sobě měli plátěné kalhoty a světle modré košile. Michael nebyl nijak vysoký, což Martě imponovalo. Dlouhání jí naháněli strach. Celkově mu to slušelo, měl široká rama-na a rozkošně tvarovaný zadek. Nejvíc jí uhranuly jeho velice tmavé vlasy (byly až modročerné) a hluboké, přívětivé tmavo-hnědé oči. Michal nebyl typem prvoplánového svůdce, který ženu přemlouvá tak dlouho, dokud ji nedostane do postele; od ostatních se lišil tím, že jí naopak dovedl tak dlouho a usil-ovně naslouchat, až mu tam vlezla sama.

Michael byl vůbec první muž, který kdy Martu doopravdy pozorně poslouchal. Nedával jí pitomé otázky, které by po-sloužily jen jako odrazový můstek k tomu, aby vyprávěl vlast-ní dávno otřepané historky. Nechlubil se svými sexuálními úspěchy, aby začala žárlit na jeho bývalou partnerku, ani se nesnažil na ni udělat dojem výčtem dobrodružství, která zažil. Nepřerušoval ji, když vyprávěla, a nezíval u toho. Pokud to situace vyžadovala, dovedl dát k lepšímu i nějaký vtíp či skrom-ně připustit, že rád cestuje, a ještě skromněji se zmínit, že má

v úmyslu to dotáhnout na generálního ředitele firmy Esso. Michael řekl Martě, že má nejhezčí úsměv na světě, a tak se začala usmívat o to víc a častěji.

Zatímco se na něj usmívala a popíjela třetí vodku s džusem (tehdy ještě neměla děti, a tak mohla klidně vypít tři vodky s džusem, když chtěla), všimla si, že Michael má výraznou bradu i nos, což mu dodávalo ušlechtilý, autoritativní esprit. Jak se večer chýlil k závěru, Marta usoudila, že Michael přesně splňuje všechna kritéria ideálního kandidáta na manželství. Hodili se k sobě dokonce i svými křestními jmény. Už tehdy se rozhodla, že i jména jejich dětí budou začínat na „M“. Michael nebyl typický donchuán, kterému by ženy padaly k nohám hned na první schůzce, a proto vlastně oba překvapilo, jak rychle se do něj Marta zamilovala a už ho nepustila. Před Michaelem měla dva partnery (s jedním chodila na střední a s dalším ve druhém a třetím ročníku na univerzitě. V prvním ročníku si umiňovala, že bude strašně řídit a užívat si studentského života, ale nakonec z toho nic moc nebylo, protože na to neměla povahu.). Od konce školy se vyspala ještě se dvěma muži, ale i tehdy zjistila, že jí to nevyhovuje. Byla svým založením typická monogamistka.

Za půldruhého roku si Michaela vzala.

A zjistila, že se nemýlila – byl to opravdu skvělý manžel. Laskavý, milý, spolehlivý a velice, velice pracovitý. Mohla mu plně důvěřovat, protože nebyl žádný sukničkář ani fotbalový fanatik. A i po deseti letech se jí pořád moc líbil. Sice už do něj nebyla tak bláznivě zamilovaná a neomdlévala po něm touhou jako ve dvaceti, ale stejně pořád ještě dobře věděl, co na ni platí a jak to má ráda.

Každý pátek večer.

Marta s Michaelem měli spoustu peněz a spoustu přátel a už teď nechali děti zapsat do velice dobrých škol. To všechno bylo veliké štěstí a požehnání.

Marta usoudila, že kapitolu nakonec dočítat nebude, a odešla nahoru do koupelny. Otevřela zásuvku vpravo pod umyvadlem a vytáhla vatový tampon. Opatrně na něj kápła trochu odličovacího mléka a pak si dlouhými, přesně vedenými tahy očistila nos, čelo a naposled lícní kosti. Velice jemně si odličila i řasy. Nic kromě řasenky, tvářenky a průhledného lesku na rty pro běžné líčení nepoužívala. Výjimkou byly pouze významné večerní akce. A občas si na víčka aplikovala špetičku očních stínů, ale jen když ji o to Michael výslovně požádal. Jinak dávala přednost přirozenému vzhledu. Použitý tampon odhodila do koše a celý postup zopakovala s pleťovým tonikem. Potom si pečlivými a rozvážnými tahy nanasla na obličej hydratační krém. Postupovala odspoda vzhůru, aby bojovala proti vráskám. Nato se přesvědčila, jestli zamkla, a začala se svlékat. Ráda se před spaním ještě osprchovala a nechtěla, aby ji Michael v koupelně překvapil. Nemohla pochopit, že někteří lidé před svým partnerem klidně i močí. Kdo se na to má dívat? Marta marně přemýšlela, co to může být za lidi – snad leda celebrity nebo důslední propagátoři realistického herectví podle Stanislavského.

Pečlivě se utřela a pak vklouzla do pyžama z heboučké egyptské bavlny a barevně sladěných froté trepek. Podívala se na sebe do zrcadla. Na dvaatřicet nevypadá špatně. Neměla by si rozepnout horní knoflíček? Nebo dva?

A potom konečně vstoupila do ložnice.

„Ahoj, myšáčku,“ zavrňela svůdně. Ale když vklouzla pod peřinu, stačil jediný pohled na Michaelovu hrud', která se pravidelně zvedala a zase klesala, aby pochopila, že její manžel už dávno odpočívá spánkem spravedlivých.

4

Eliza popíjela dvojité espresso. Bylo černočerné a ultra hořké. Přesně jako nálada tohoto středečního dopoledne.

„Co je? Většinou ti tady kafe chutná,“ prohodil Greg starostlivě. Eliza si pomyslela, ať se tolik nestará, a už po stopadesáté se na něj od rána naštvála. Kdyby to tak raději byl typ chlapa, co si ani nevšimne, jestli se kafe vůbec dotkla, a jen ho zaplatí. Kartou. Debetní, ne kreditní. Takových chlapů přece po světě běhá! Všechny její kamarádky takového mají. Její švagr Michael je úplně typický příklad. Jak to, že ona sama na žádného takového ještě nenarazila?

Nesnáším espresso, pomyslela si. Člověk si připadá, jako by pořád ještě chodil do školy. Správně by měla sedět v lepším podniku, popíjet pravý Earl Grey a přikusovat k němu grenadillový dortík jako ostatní ženy jejího věku. Například jako Marta. A ne dřepět v zakouřeném pajzlu, který ještě ke všemu patří obyčejným Taliánům, místo aby už dávno spadl pod nějakou mezinárodní značku jako všechny slušné podniky.

No dobře, vždycky se jí zdálo pěkné, že tahle kavárnička má svoji atmosféru. Bývala pyšná na to, že Caffè Bianchi objevil, a vodila tam jen svoje nejlepší kamarády. Strašně se jí líbilo, že tam jsou dřevěné židličky, které k sobě nejenže vůbec

nepasují, ale většinou mají i jednu nohu kratší. Signora Bianchiová nevařila nic jiného než espresso a cappuccino. Žádné laté, macchiato nebo Americano, žádné espresso ristretto, žádné příchutě a už vůbec ne bez kofeinu. Bianchiovi neprodávali dárková balení čaje ani lahvičky olivového oleje za zlodějských dvacet liber. Byli to opravdoví Italové a zakládali si na tom, že se Britům zavděčili už dost tím, že vůbec do podniku dali židle a stolky. A ke každé kávě podávali „zadármo“ skleničku vody.

Signora Bianchiová byla nesmírně tlustá. Čtyři brady spočívaly na valu obřích ňader, která pro změnu zase spočívala na výčepním pultě anebo na velikém břiše. Jaké má nohy, Eliza nevěděla, protože za celých sedm let, co do Caffè Bianchi chodila, se signora Bianchiová ještě nikdy zpoza pultu nevyonořila. A přesto jako by jí bylo v celé kavárně pořád plno. Byla to typická matriarchální velitelka. Milovala svoje zákazníky a všechny s mateřskou láskou hubovala, co se do nich vešlo. Když se například někdo opovážil objednat si dvojité espresso, okázale se udeřila pěstí v mohutnou hrud', nespokojeně mlaskla a obrátila oči k nebi. Tím dala jasně na srozuměnou, že po dvou esprezech skolí nešťastníka na místě infarkt.

Signor Bianchi byl naopak velice hubený. Musel, protože pro dalšího tlouštíka nebylo za pultem místo. Podle Elizy vážil nejvýš šedesát kilo a z toho ještě hodně dělal jeho mohutný voskovaný knír. Signor Bianchi vypadal jako věchýtek, ale nebyl. I přes svou muší váhu a nemluvnost byl v kavárně naprosto nepostradatelný, zejména pro signoru Bianchiovou. Z pohledů, které mu věnovala, se dalo jasně vyčíst, že signora nevidí šedovlasého starce, který urputně kašle a rok od roku víc plešatí. Signora viděla devatenáctiletého mladíčka s havraními, dozadu sčesanými a pečlivě napomádovanými vlasy, který frčí přes náměstíčko na legendárním mopedu Vespa. V ruce třímá kytici (pro ni) a v očích mu vesele jiskří (taky pro ni). Kluk jak cumel.

Jejích kavárna byla uzoučká, ne širší než průchod mezi domky, a výčepní pult, který se táhl po celé delší stěně, jako by vyskočil z žánrových obrázků Edwarda Hoppera – byl z leštěného pozinkovaného plechu, poškrábaného a odřeného od nespočtu hostů, kteří do kavárny za dlouhá léta přicházeli a z nichž se postupně stávali přátelé. Místo pokladny stály na pultě tři vinné sklenky: jedna na nejmenší drobné, druhá na mince od padesáti pencí výš a třetí na bankovky. Každou chvíli to na signora a signoru Bianchiovy zkoušeli obchodní zástupci různých kavárenských řetězců, jestli by svůj podnik za drahé peníze neprodali, ale dostávali stále stejnou odpověď: ne.

„Měla bych to kafe přestat pít,“ poznamenala Eliza.

„Proč?“ užasl Greg. Vysypal na stolek dva sáčky cukru a namaloval v něm prstem smajlíka.

„Protože zhoršuje vstřebávání železa.“

„Ty máš anémii?“ vzhlédl a starostlivě se na ni podíval.

„Ne, ale jestli se mám pokoušet o dítě, tak je vstřebávání železa důležité.“

Greg překvapeně vyprskl hlt kávy zpátky do šálku, ale rychle se vzpamatoval. „Ty se... nebo vlastně my se... pokoušíme o dítě?“ Antikonceptci stejně jako všechny ostatní aspekty jejich vztahu vyžadující nějakou zodpovědnost nechával plně na Elize.

„Ne,“ připustila váhavě.

Jestli se Gregovi ulevilo, projevil dost moudrosti, aby to na sobě nedal znát – nehnul ani brvou. V duchu mohl klidně radostně vymrštit pěst do vzduchu, jako když se Beckham raduje z gólu střeleného z volného kopu do německé branky ve Světovém poháru, a Eliza by nic nepoznala. Stejně tak dobře mohl být zklamaný. Svoje pocity uměl většinou velice dobře skrývat a díky vypěstované sebekázní byl schopen kteroukoli část mozku vyhradit pro konverzaci s Elizou o vstřebávání železa, zatímco jinou částí mozku v duchu přepočítával dny

Elizina menstruačního kalendáře. Ať se mu to líbilo, nebo ne (příčemž jí samotné se to nelíbilo natolik, že to nebyla ani ochotná přiznat), pravda byla taková, že Eliza mívala příšerný premenstruační syndrom. Ne snad že by přímo třískala nádobím, ale odsekávala, urážela se a měla hloupé poznámky.

Ale do menstruace zbývaly ještě dva týdny.

Možná opravdu chce dítě. A protože byl od náтуры přímočarý, odvážil se přímo zeptat: „Chtěla bys dítě?“

„Časem určitě.“ Eliza prudce postavila šálek na stůl, až káva vyšplíchla na miniaturní talířek. Odmlčela se a pak upřesnila: „Teda asi. Ale chci mít aspoň jistotu, že by to šlo.“

Co by to nešlo, pomyslel si Greg. Vaječníky i dělohu, nebo co všechno k tomu je potřeba, má v pořádku, pokud je mu známo. (V ženském rozmnožovacím ústrojí se vyznal jen po bod G a dál už to pro něj byla španělská vesnice, ostatně jako pro většinu mužů). Jestli Eliza touží po dítěti, co by si ho nepořídili? Jen se o tom zatím nikdy nezmínila, tak o tom nepřemýšlel ani on. Ale když už tu možnost nanasla, tak proč ne? Naráz se Gregovi mihla hlavou představa, jak se cáká v moři s usmrkaným mrňousem (a nebyl to jeho nejlepší kámoš Bob, který měřil sotva metr šedesát, nýbrž opravdové dítě. Jeho dítě.). Spatřil sám sebe, jak dovádí se svým dítětem na houpačce, jak spolu kopou do spadaneho listí v parku a hledají kaštany.

„Tak si pořídíme mimino, jestli si přeješ.“ Natáhl se přes stolek a vzal Elizu za ruku. Trochu dotčeně si pomyslela, že se při tom ani nenamáhal odložit cigaretu na popelník. Kouřit začal ve čtrnácti, aby vypadal jako větší frajer. A ze stejného důvodu kouřil pořád – i po dvaceti letech.

Eliza ruku vyškubla, neodpověděla přímo a místo toho řekla: „Dala bych si šálek čaje.“

Cože? Kristepane, těhotenské chutě! Už teď? Eliza přece čaj nepila! Že by přece jen byla v tom? Proto byla v posledních dnech taková podrážděná? Ježišmarjá, to by teda byl průser!

Vlastně ne, bylo by to super!

Eliza četla Gregovi myšlenky.

„Nejsem.“

„Ne?“

„Ne.“

„Víš to jistě?“

„Naprosto.“

„Aha.“

Následovala odmlka. Kdyby se Eliza víc snažila do Grega vcítit, postřehla by v té odmlce zklamání.

„Ale když chceš čaj, máš ho mít.“ Greg vstal a zamířil k pultu. Kéž by byl život takhle jednoduchý – chce čaj, dostane ho a bude zase šťastná. Blížil se k signoře Bianchiové a v duchu si lámal hlavu, jak si má co nejzdvořileji objednat v italské kavárně čaj, aby signoru Bianchiovou k smrti neurazil.

A kolik kofeinu může čaj asi obsahovat?

5

Kdo proboha může vysedávat v těchhle špinavých špeluňkách, co si říkají kavárny, ale ve skutečnosti nejsou o nic lepší než obyčejné hospody, proběhlo hlavou Martě, když tlačila kočárek s rozmrzelou Maisíí kolem Caffè Bianchi. Naráz se však těžké dřevěné dveře podniku rozlétly a na ulici se vyvalil oblak cigaretového dýmu. Z něj vyběhla mladá žena a promýkla se kolem Marty s Maisíí. Zjevně měla velice naspěch. Nejspíš na pracovní úřad pro dávky, pomyslela si uštěpačně Marta, ale hned se zastyděla. Bylo nespravedlivé a nesprávné soudit tu ženu podle prvního dojmu a rovnou ji považovat za flákače. Marta mrkla na hodinky. Bylo třičtvrtě na deset, ale to přece ještě neznamená, že to děvče nechodí do práce. Marta se snažila myslet pozitivně. Může se přece živit ledašcím, pracovat třeba na směny nebo v obchodě. A ve středu může mít volno, protože třeba musí chodit do práce v sobotu, takže si pak vybírá jiný volný den v týdnu. Marta si všimla, že má alespoň čisté boty (i když to byla šílená hranatá kopyta podle poslední bláznivé módy). Marta si vždycky u lidí všímala obuvi.

Vždyť to jsou Eliziny boty! Boty její vlastní sestry!

„Elizo!“ vykřikla Marta, i když jinak na ulici nekřičela, protože to neměla ráda.

Eliza se otočila. Naštvaný výraz v její tváři se okamžitě rozplynul, jakmile poznala sestru a neteř. Rozběhla se zpátky k nim, Martu nadšeně objala a Maisii vtiskla na uslzenou tvářičku pořádné políbení. „Marto, já tě tak ráda vidím!“ rozplývala se. „Kde ses tady vzala?“

Přestože nebydlely ani dva kilometry od sebe (Eliza v Shepherd's Bush a Marta ve čtvrti Holland Park), šlo o dvě úplně odlišné městské části. Shepherd's Bush byl samý výprodej, sázková kancelář a trafika. Holland Park zase samá drahá květinářství a luxusní cukrárny. Elizu tedy právem překvapilo, když na Martu narazila zrovna tady.

„Když jsem byla u tebe posledně na návštěvě, všimla jsem si, že se tady prodávají indická sárí, tak jsem si je chtěla jít prohlédnout blíž – víš, pro inspiraci, podívat se na barvičky a tak,“ vysvětlovala Marta.

„Pro dům snů?“ usmála se Eliza. Bylo jí jasné, že jedině projekt dům snů mohl Martu přimět, aby zabrousila do téhle části Londýna. Marta s Michaelem a dětmi přijeli navštívit Elizu v Gregově bytě všehovšudy třikrát, třebaže tam žila už čtyři roky. Naproti tomu Eliza jezdila k nim domů nejméně jednou týdně, ale někdy i třikrát až čtyřikrát. Dobře věděla, že Marta nepovažuje Shepherd's Bush za vhodné místo, kam by se měly brát děti. Eliza si říkala, že má Marta zbytečně nos nahoru a děti zbytečně drží ve zlaté kleci, a Marta si naopak myslela, že je Eliza nezodpovědná a hrozí jí tu nebezpečí. Ale jinak se měly nesmírně rády.

„A jak jste s domem snů daleko?“ pokračovala Eliza.

„Čekáme, jestli prodávající přijme naši nabídku. Předpokládám, že už by se měl každým dnem ozvat.“

Spousta lidí má svoje představy o vysněném domě. Hlavně aby měl vířivku a patnáctimetrový bazén, aby se tam všechno lesklo a dýchalo luxusem – a k tomu už stačí jen drobnost – vyhrát v loterii. Stát se to může, ale pravděpodobnost je skoro

nulová. Marta měla o svém vysněném domě mnohem reálnější představy.

Byl doslova ztělesněním jejích celoživotních příprav. Od třinácti let si lepila do sešitu nápady pro svůj dům snů. Když byl sešit plný, ukládala je do krabice. Vystříhovala si obrázky z časopisů, kde ji zaujala třeba sluncem zalitá kuchyň nebo útulně zařízený dětský pokojík. Jak se její tvořivý duch tříbil, šla ještě dál a do krabice si pečlivě schovávala třeba i suchý list ze stromu (protože jednoho dne si přesně tímhle narezlým odstínem vymaluje koupelnu) nebo skleněnku z hračkářství (protože se jí líbilo, jak se v ní prolínají a slévají jednotlivé barvy). Schraňovala odstřížky dekoračních látek, kamínky se zajímavou kresbou, hezké dlaždice a keramiku. Když si s Mathewem malovala, byla schopná trávit hodiny tím, že míсила barvy tak dlouho, dokud nezískala dokonalý modrý odstín (neklidného moře před bouří), nebo správnou červenou (s veselým příděchem růžové, která jako by prýštila ze španělských střech za ospalých slunečných dní). Často chodívala do galanterie a tam si donekonečna prohlížela dlouhé řady špulek nití, které hrály všemi barvami: byly tam úžasné syté fuchsiově fialové odstíny, oduševnělé valéry šedé a lila a bezpočet odstínů zelené. Pokaždé si koupila několik špulek a přidala je do své pokladnice nápadů.

Svůj zájem ovšem neomezovala jen na oblast dekorací. Na jedné straně skupovala časopisy a knihy o interiérovém designu, ale současně pilně studovala i technické aspekty z oboru stavebnictví. Věděla všechno možné o rekonstrukcích střech, izolaci podlah, kachlíčkování, natírání, montáži, restaurování i údržbě.

Její dům snů bude sice velký, ale nikoli okázalý. Místnosti budou vzdušné a plné jasu, orientované k jihu. Každé dítě bude mít svůj pokoj, aby mohlo nerušeně odpočívat, zvát si kamarády a současně tím neobtěžovat zbytek rodiny. Možná

si dokonce najmou i stálou chuťvu, což Michael často nadhazoval.

Každý pokoj bude plný lásky a smíchu.

Na stěnách kuchyně budou viset neumělé dětské obrázky, a chodba u dveří bude plná dětských botiček. Věděla sice, že Michael už další děti nechce („už přece máme páreček“), ale ona ve skrytu duše toužila po dalších. Líbilo by se jí mít čtyři. Zařídila by jim hernu, kde by bylo pohádkově krásné prostředí pro děti i dospělé: každá stěna by byla vymalovaná jinou zářivou barvou, v jednom rohu by byla knihovna, kde by se děti mohly zabrat do knížek, které si i ona v dětství čítávala (a taky by tam měly i pár moderních, které mají překvapivě veselejší a barevnější obálky), a také by tam stál ohromný proutěný koš plný roliček od toaletního papíru a krabic od cereálií, aby mohla s dětmi stále něco vyrábět – modely kosmických raket, zahrádky pro panenky (které by vypadaly navlas jako ty, které vyrábějí moderátoři s dětmi v legendárním dětském pořadu Blue Peter). Odpoledne by za dětmi chodili kamarádi, k svatčině by všichni společně pojídali sendviče a zapíjeli je velkými sklenicemi mléka (a Mathew by už tou dobou nebyl tak alergický na pšeničné a mléčné výrobky).

V domě by se ale scházeli i dospělí na skvělé večírky. Marta s Michaelem měli spoustu báječných přátel a Martu moc bavilo být hostitelkou. Nic se nevyrovná pocitu, když posílá domů půltuctu přiopilých kamarádů, kteří se u nich dobře najedli a napili. V jejím vysněném domě bude veliká kuchyně, kam se vejde pohovka i krb, takže kdo přijde na večeři, půjde rovnou do kuchyně a všichni si tam budou povídat, dokud Marta nedovaří. Budou se smát a vykládat si poslední drby o celebritách a taky se tam budou probírat důležité aktuální zprávy. K jídlu se bude podávat vybrané víno, o němž bude Marta schopná zasvěceně pohovořit. Děti přiběhnou seshora zdvořile pozdravit hosty a dát dobrou noc (a pak se samostatně a spořádaně uloží ke spánku, aniž by tropily vzteklé scény).

Marta každé jídlo krásně nazdobí a všechno bude chutnat výtečně (a nikdy nic nespálí).

Po dvou letech hledání našla Marta s Michaellem Bridleway: dům bez zjevných stavebních závad, za přijatelnou cenu, na úžasném místě, s původními krby, dřevěnými podlahami a opravdovými stahovacími okny. Skutečný poklad.

Vysněný dům.

Martě se tajil dech, jen na něj pomyslela.

Eliza byla o Bridleway podrobně informovaná a přála si skoro stejně moc jako její sestra, aby prodávající nabídku Marty a Michaela přijal. Sama neměla valné vyhlídky na to, že by se zařadila mezi londýnskou smetánku, tak si toho užívala alespoň skrze svou sestru. Nikdy Martě její naplněný život a materiální dostatek nezáviděla, naopak spíše z něj čerpala určitou naději i pro sebe.

„Nemáš čas na čaj, že bychom si popovídaly?“ zeptala se Eliza.

„Rozhodně ano, ale ty už jsi čaj nebo kávu měla, ne?“ ukázala Marta ke kavárně Bianchi.

„Tam čaj nemají,“ odvětila Eliza. „Kde parkuješ?“

A tak se Marta, Maisie a Eliza vydaly k Range Roveru. Martě bliklo hlavou, jestli ještě stihne zajet do supermarketu a vyzvednout Mathewa ze školky, když se zdrží na čaji s Elizou. A Elize zase úžasem zůstával rozum stát nad tím, že Marta si snad pořád ještě myslí, že čaj a káva se pije jen pro zahřátí nebo zahrnutí žízně, a přitom jde o čistě společenský rituál.

Obě si zoufale potřebovaly popovídat.

6

Eliza měla odjakživa utkvělé podezření, že ji manželé Evergreenovi našli jako asi dvoudenní novorozeně na prahu svého domu, a protože měli dobré srdce, nechali si ji a vychovali. Jak jinak si totiž vysvětlit, že se tak liší od své sestry? Paní Evergreenová nebyla ten typ ženy, co by si uhnala dítě s mlékařem a kukačku pak podstrčila do hnízda, aby ji manžel vychoval jako vlastní. Ale rodné sestry s Martou vážně být nemohly.

Na Martu třeba neudělalo vůbec žádný dojem, když jí Eliza řekla, že předchozího večera popíjela v klubu s Basement Jaxx. Marta se zatvářila nechápavě a zdvořile se zeptala: „A to je nějaká tvoje spolužačka? Zním ji odněkud?“ Marně se snažila rozpomenout, odkud by tu osobu měla znát. Jakže to říkala? Bertha Jacks?

Eliza mávla rukou, ať na to kašle.

Každá se jinak oblékala a měly i úplně jiný způsob mluvy (Marta hovořila spisovně jako správná kultivovaná Britka, zatímco Eliza drmolila na půl úst a polykala koncovky). Dokonce i ve stylu chůze se lišily (Marta chodila rovně, jako by spolkla pravítko, a každý její pohyb byl trochu prkenný a křečovitý; naproti tomu Eliza plula prostorem jako graciézní víla). Každé ráno si Eliza hned zapnula rádio a vypínala ho jen tehdy,

když si chtěla pustit cédéčko nebo MTV. Milovala neustálý ruch a šum. Marta naproti tomu toužila po klidu a v nejdůležitějších snech si představovala, jak prožije celé odpoledne v úplném tichu. Dokonce ještě než se narodily děti, pouštěla si rádio jen výjimečně – třeba aby si poslechla Dámskou hodinku nebo nějaký koncert. Obě sestry se pohybovaly v odlišných kruzích a jen těžko hledaly společné přátele. Eliza dokázala i ve dvě ráno odříkávat dlouhé pasáže ze Simone de Beauvoir a prohlašovala, že by tahle pokroková spisovatelka zasloužila svatořečení. Marta ovšem byla toho názoru (když už se musela vyjádřit nahlas), že ženské hnutí naopak „řadu věcí zkomplikovalo“. Veškeré spodní prádlo nakupovala Marta v Marks&Spencer, protože bylo „vkusné a cenově přijatelné“. V prádelníku neměla nic odvážnějšího než broskvové oranžovou saténovou podprsenku a k ní titěrné vykrojené kalhotky. Zato Eliza trávila polovinu volného času v prodejně Agent Provocateur a utrácela tam pravidelně polovinu výplaty za ty nejpeprnější kousky.

Ale zbožňovaly se.

Pojily je společné vzpomínky. Znaly všechny chutě a vůně společného dětství. Pamatovaly si, které svetry kousaly, které ponožky lezly z paty, jaké vlásky měla která panenka (ta Martina je měla hladké a lesklé, zatímco Elizině panence zmatněly a zhrubly po jedné nepovedené vlasové masce z mouky, rozmíchané v čisticím prostředku na nádobí). Eliza si pamatovala, jak Marta naříkala, když se spálila na sluníčku – to bylo ještě v dobách, kdy vláda neapelovala na rodiče, aby děti natírali tlustou vrstvou krému s faktorem padesát. Byla spálená tak strašně, že v noci na sobě nesnesla ani prostěradlo. Tak jemnou a citlivou kůži měla. Museli jí uchystat vaničku s jemným hojivým tělovým mlékem, a když do ní naříkající Martu opatrně nořili, Eliza plakala s ní. A Marta zase lítostivě obřečela, když Eliza jednou ošklivě sletěla z kolotoče a skončila na chirurgické ambulanci.